

Sygn. akt VI U 119/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bartosz Szałas

Protokolant: protokolant sądowy Paulina Świętochowska

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2023 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania K. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o zasiłek chorobowy

- zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 20 stycznia 2023 roku, znak: 170000/603/CW/484453/2023/ZAS, w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się K. G. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 5 grudnia 2022 roku do 20 grudnia 2022 roku.

Sygn. akt VI U 119/23

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 stycznia 2023 roku, znak: 170000/603/CW/484453/2023/ZAS, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił K. G. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 5 grudnia 2022 roku do 20 grudnia 2022 roku. W uzasadnieniu decyzji ZUS podał, że K. G. podlega ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 4 listopada 2022 roku, wobec czego przed powstaniem jego niezdolności do pracy nie upłynął wymagany okres 90 dni.

(decyzja ZUS z dnia 20.01.2023r. – akta organu rentowego)

Od powyższej decyzji K. G. wniósł odwołanie, wskazując, że w rzeczywistości odwiesił on swoją działalność 1 września 2022 roku i za cały ten okres opłacał składki.

(odwołanie – k. 1 i k. 11 – 12)

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie w całości, powtarzając argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 2 – 2 verte)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się K. G. był niezdolny do pracy w okresie od 5 grudnia 2022 roku do 20 grudnia 2022 roku.

(bezsporne)

Odwołujący się K. G. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) K. G.. Działalność ta została przez niego zawieszona w czerwcu 2022 roku, następnie wznowił on ją od dnia 1 września 2022 roku. Od tego dnia zaczął

on ją z powrotem wykonywać, opłacał też pełne składki na ubezpieczenia społeczne, w tym składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, składał też od września 2022 roku deklaracje ZUS DRA, w których wykazywał składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Przed zawieszeniem działalności w czerwcu 2022 roku odwołujący się był zgłoszony do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Odwołujący się był przekonany, że zawieszając swoją działalność od czerwca 2022 roku wskazał we wniosku datę wznowienia tej działalności na dzień 1 września 2022 roku. Z tego też powodu od 1 września 2022 roku zaczął on z powrotem wykonywać swoją działalność gospodarczą, nie składając uprzednio żadnego formalnego wniosku o jej wznowienie. Dopiero z informacji uzyskanych od Urzędu Skarbowego dowiedział się, że formalnie jego działalność jest nadal zawieszona, miało to miejsce w listopadzie 2022 roku. Po wyjaśnieniu sytuacji ze swoją księgową złożył on formalny wniosek o wznowienie działalności, wniosek został zgłoszony dnia 30 listopada 2022 roku, jednak wpisano w nim, że działalność jest wznowiona od 1 września 2022 roku. Po przeprowadzeniu wniosku faktycznie wpisano w CEIDG, że działalność została wznowiona dnia 1 września 2022 roku. Jednocześnie przez cały okres od 1 września 2022 roku odwołujący się płacił składki do ZUS, w tym na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, i nie miał ze strony organu rentowego żadnej informacji o nieprawidłowościach w tym zakresie. ZUS o niczym nie pouczał odwołującego się, nie informował go o jakichkolwiek nieprawidłowościach w zakresie odprowadzania składek i zawieszanej/wznowionej działalności gospodarczej. Odwołujący się ze względu na nieprzekroczenie pewnego progu dochodów płacił obniżone składki.

(dowód: wydruk z CEIDG – k. 9, wniosek do CEIDG – k. 20 – 22 verte, potwierdzenia przelewów – k. 26 – 30, deklaracje ZUS DRA – k. 31 – 38, zeznania odwołującego się K. G. – protokół rozprawy z dnia 24.05.2023r. od 00:04:09 do 00:15:53)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody z dokumentów, których wiarygodność nie została skutecznie zakwestionowana przez strony w toku postępowania. Sąd oparł się również na zeznaniach odwołującego się uznając je za wiarygodne w całości, znajdują bowiem potwierdzenie w złożonych dokumentach, ponadto nie zostały one zakwestionowane przez ZUS, organ na żadnym etapie postępowania nie złożył też dowodów, które miałyby przemawiać przeciwko ich wiarygodności. Sąd miał na uwadze, że wiarygodność zeznań odwołującego się co do jego podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu przed zawieszeniem działalności potwierdza fakt, że nie składał on żadnych dodatkowych dokumentów do ZUS, w szczególności deklaracji zgłaszającej go do tego dobrowolnego ubezpieczenia, po wznowieniu działalności, a ZUS i tak przyjął, że jest on ubezpieczony dobrowolnie chorobowo, tyle tylko, że ZUS zamiast daty rzeczywistego wznowienia działalności przyjął datę listopadową.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest decyzja ZUS, którą organ rentowy odmówił K. G. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 5 grudnia 2022 roku do 20 grudnia 2022 roku, powołując się na brak upływu 90-dniowego okresu wyczekiwania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2022 roku, poz. 1732; dalej też jako: ustawa zasiłkowa) ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli jest ubezpieczony dobrowolnie. Spór w niniejszej sprawie koncentruje się wokół tego, z jaką datą odwołujący się zaczął podlegać do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego po wznowieniu swojej działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 36a ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022r., poz. 1009; dalej też jako ustawa systemowa) wznowienie wykonywania działalności gospodarczej nie wymaga ponownego zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego, a w przypadku osób, które do dnia zawieszenia działalności podlegały dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu - także do tego ubezpieczenia. W niniejszej sprawie Sąd ustalił w oparciu o zeznania odwołującego się, że w okresie bezpośrednio poprzedzającym zawieszenie działalności gospodarczej podlegał on dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, wobec czego po odwieszeniu swojej działalności gospodarczej nie musiał zgłaszać się ponownie do tego ubezpieczenia,

ale został nim objęty ponownie z mocy prawa. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że faktycznie działalność została przez odwołującego się wznowiona z dniem 1 września 2022 roku i od tego właśnie dnia należy liczyć również skutki ubezpieczeniowe z tym związane. Tym samym od 1 września 2022 roku odwołujący się z powrotem zaczął podlegać dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Oplacał on również od września 2022 roku należne składki, w tym również składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Wobec tego jego okres wyczekiwania z ustawy zasiłkowej należy liczyć od dnia 1 września 2022 roku. Od tego dnia do 5 grudnia 2022 roku minęło ponad 90 dni, a więc na dzień powstania niezdolności do pracy odwołujący się legitymował się okresem wymaganym przez ustawę zasiłkową. Tym samym, wobec braku zakwestionowania przez ZUS samej niezdolności do pracy, Sąd uznał, że odwołujący się zachowuje prawo do zasiłku chorobowego za cały okres wskazany w zaskarżonej decyzji, czyli od dnia 5 grudnia 2022 roku do dnia 20 grudnia 2022 roku. Mając na uwadze powyższe, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w sentencji wyroku.

W toku postępowania Sąd ustalił, że odwołujący się dopiero pod koniec listopada 2022 roku złożył wniosek o wznowienie zawieszony działalności gospodarczej. Jednak było to spowodowane jedynie jego niewiedzą, a nie było działaniem specjalnym, odwołujący się był przekonany, że we wcześniejszym wniosku o zawieszenie działalności wskazał dzień 1 września 2022 roku jako dzień jej wznowienia. Jest to dla Sądu wiarygodne tłumaczenie, Sąd miał bowiem na uwadze, że już od pełnego miesiąca września 2022 roku odwołujący się opłacał składki na ubezpieczenia społeczne, w tym dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, widać więc, że wypełniał wszystkie obowiązki związane z podjętą działalnością już od początku września 2022 roku, a brak złożenia stosownego wniosku wynikał jedynie z jego nieświadomości. Jednocześnie ustawa wiąże swoje skutki, w tym w płaszczyźnie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, nie z datą złożenia wniosku o wznowienie działalności, ale z datą rzeczywistego wznowienia zawieszony działalności, ta zaś ponad wszelką wątpliwość przypadała na 1 września 2022 roku, a nie na listopad 2022 roku.

Na marginesie Sąd miał również na uwadze, że nie można pominąć faktu, że ZUS przyjmował cały czas wpłaty składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe od odwołującego się i nie pouczył go w żadnym momencie, że według oceny organu nie podlega on temu ubezpieczeniu. Taka postawa ZUS-u nie zasługuje na ochronę prawną i jest sprzeczna z obowiązkami z art. 8 i 9 KPA, przez pryzmat których również należy oceniać każdorazową decyzję ZUS, na co zwracał SN uwagę wielokrotnie w swoim orzecznictwie. ZUS bowiem jako organ administracji publicznej ma określone obowiązki informacyjne wynikające z art. 8 i 9 KPA, których nie można pominąć. Gdyby organ rentowy w jakikolwiek sposób powiadomił odwołującego się o nieścisłościach w dokumentacji, według której nadal ma on zawieszony działalność, to niewątpliwie odwołujący się wcześniej naprawiłby ten błąd, a tak to dopiero informacja z Urzędu Skarbowego zainicjowała działania nieświadomego niczego odwołującego się.

Na konieczność odpowiedniego pouczenia przez ZUS zwracał uwagę SN w licznych orzeczeniach dotyczących podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu po okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego. W ocenie Sądu analogicznie należałoby zwrócić uwagę na obowiązki informacyjne ZUS-u w niniejszej sprawie, gdy organ widzi, że według jego danych odwołujący się cały czas powinien mieć zawieszony działalność, a jednocześnie opłaca składki na ubezpieczenia społeczne. Postępowanie ZUS-u, który w ogóle nie zawiadamia odwołującego się o tym, że brak jest formalnie wznowionej działalności gospodarczej, przyjmując od niego cały czas składki, co dalej w ocenie ZUS-u ma skutkować brakiem okresu wyczekiwania i brakiem zasiłku chorobowego pomimo uczciwego opłacania cały czas składek, w tym na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe od 1 września 2022 roku, nie może zasługiwać na aprobatę Sądu, chociażby przez pryzmat zasad z art. 8 i 9 KPA, których znaczenia nie można w niniejszej sprawie pominąć.

Reasumując, Sąd uznał, że w niniejszej sprawie upłynął 90-dniowy okres wyczekiwania, wobec treści art. 36a ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i ustalenia, że działalność odwołującego się została wznowiona dnia 1 września 2022 roku, pomocniczo zaś Sąd pragnie podkreślić, że postępowanie ZUS-u, który przez cały ten czas nie pouczył odwołującego się przyjmując jednocześnie od niego składki, a następnie odmówił mu prawa do świadczeń, nie zasługuje na aprobatę i ochronę prawną po jego przeanalizowaniu przez pryzmat zasad z art. 8 i 9 KPA.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, zmieniając zaskarżoną decyzję i przyznając odwołującemu się prawo do zasiłku chorobowego za okres od 5 grudnia 2022 roku do 20 grudnia 2022 roku.